

·Lega·InterConsult News

Penkov · Markov & Partners

Issue 5, March 2002

www.legainterconsult.com

Circulation 2,200

Updated Legal Information & Comments

Dear clients, colleagues and friends,

We are happy to offer you topical information about the electronic document and the electronic signature in this new issue. The export insurance of goods and services and certain aspects of concession procedures also relate to current matters of great significance. Another interesting article focuses on the issue of domestic arbitration and, more specifically, the ways to overcome the restrictions existing previously in disputes with the government and government institutions, which substantially increase the opportunities for negotiating arbitration clauses. What you can expect in our next issue is commentary on the new law on the privatisation process and our new Questions and Answers column with summarized topical issues raised by our clients.

Hoping that this issue and the new columns in the next issue will be of interest to you, I remain,

Yours truly,

Vladimir Penkov

Editorial Board

Chairman: Vladimir Penkov
Chief Editor: Svetlin Adrianov
Members: Milena Gaidarska
Pavel Velchev
Dimitar Chorbadjiev
Roman Stoianov
English Translation and Editing:
Vera Georgieva

Редакционна колегия

Председател: Владимир Пенков
Гл. редактор: Светлин Адриянов
Членове: Милена Гайдарска
Павел Велчев
Димитър Чорбаджиев
Роман Стоянов
Английски превод и редакция:
Вера Георгиева

Драги клиенти, колеги и приятели,

В новия брой се радваме да Ви запознаем с правната уредба на такъв актуален въпрос като електронния документ и електронния подпис. С голяма практическа насоченост са и въпросите на застраховането при износ на стоки и услуги и някои въпроси, свързани с концесиите. Интерес също така ще представлява и статията, посветена на вътрешния арбитраж, и по-специално на преодоляването на досегашните ограничения при спорове с държавата и държавните учреждения, с което възможността за договаряне на арбитраж значително се увеличава. В следващия брой може да очаквате коментар по новия закон за приватизацията, както и новата рубрика "Въпроси и отговори", обобщени актуални проблеми, поставени от наши клиенти.

Като вярваме, че това издание, а и новите рубрики от следващото издание ще предизвикат Вашия интерес, междуременно оставам,

С уважение

Vladimir Penkov

CONTENTS:

<i>Live Issue: E-Document and E-Signature</i>	2
<i>Opinions: Some Aspects of the Taxation of Insurance Companies</i>	3
<i>Company & Commercial Law: Opportunities for Insurance of the Export of Goods and Services</i>	5
<i>Prerequisites for Investment of Pension Funds in Securities</i>	6
<i>Litigation: Some Controversial Issues Related to Cassation Proceedings in the Light of the Practice of the Supreme Court of Cassation</i>	7
<i>New Aspects of the International Commercial Arbitration Act</i>	9
<i>Foreign Investment: Some Practical Aspects of the Implementation of the Concession Act</i>	10
<i>Briefly</i>	11

СЪДЪРЖАНИЕ:

<i>Актуална тема: Електронен документ и електронен подпис</i>	2
<i>Мнения: Някои проблеми при облагането на застрахователните дружества</i> ...	3
<i>Дружествено и търговско право: Възможности за застраховане при износ на стоки и услуги</i>	5
<i>Предпоставки за инвестиране в ценни книжа на средства на пенсионни фондове</i>	6
<i>Процес: Спорни въпроси на касационното производство в светлината на практиката на Върховния касационен съд</i>	7
<i>Нови моменти в Закона за международния търговски арбитраж</i>	9
<i>Чужестранни инвестиции: Практически въпроси, свързани с приложението на Закона за концесиите</i>	10
<i>Накратко</i>	11

E-document and E-signature

The previous issue of Lega InterConsult News made an overview of the E- Document and E-Signature Act promulgated in No. 34/2001 of The Official Gazette. This article will outline some specific features of the secondary legislation related to the law. These are the Regulation on the Registration of Suppliers of Certification Services, the Regulation on the Activities of Suppliers of Certification Services, Their Termination and the Requirements to the Supply of Certification Services, and the Regulation on the Requirements to the Advanced E-Signature Algorithm. Special attention should be paid to the following major aspects:

1. A supplier of certification services is a person issuing certificates for advanced or universal e-signatures, maintaining a register of the certificates issued, and providing any third party with access to the certificates issued. It should be noted that subject to registration are only the suppliers issuing certificates for universal e-signatures. Both the primary and secondary legislation require maximum openness and transparency of the registration process, application of the one-stop shopping procedure, and completion of the whole procedure within a month. One should point out that registration may be denied only where the applicant has failed to submit the documents required by law or to meet the statutory requirements or to pay the relevant state fee. All deficiencies of the application must be spelled out in the denial of the State Telecommunications Committee (STC). The applicant is free to submit a new application immediately after these deficiencies are removed. The new Communications Regulatory Committee (CRC) will perform these functions due to the closing down of the STC.

2. The level of security is of paramount importance for the issues related to the e-document and the e-signature. The relevant secondary legislation in this field is the Regulation on the Requirements to the Advanced E-Signature Algorithm. A research team of the Institute for Mathematics at the Bulgarian Academy of Sciences has drafted the requirements to the advanced e-signature algorithm. The team consists of some of the best experts in this sphere and it has taken into consideration the latest technologies. The Regulation provides only for the minimum length of the keys of the asymmetric cryptic system, while the specific algorithms will be put on a special list to be updated by the CRC on an annual basis. This regulatory approach is practised in the EU member countries. In Germany, for example, this list is updated from time to time by a group of experts and then it is published. This is the only possible approach because the legal framework may lag behind real life in the context of the very quick progress of technologies.

3. As far as security issues are concerned, attention should be paid to the format of the certificates issued by the suppliers of certification services as required by the E-Document and E-Signature Act. The law provides an exhaustive list of the requirements. The Regulation covers only the purely technical aspects of the format. The detailed provisions and stringent technical requirements to the format of certificates and the advanced e-signature algorithms give grounds to conclude that the existing legal framework will ensure sufficient level of security in the use of the e-signature and the e-document.

4. It is interesting to follow the implementation of this law. The court practices and case law at the international level are quite contradictory as to disputes in connection with the e-signature and the e-document. The Bulgarian law gives a partial solution in the provisions of Article 15, reading that the person specified as the author of the e-statement cannot challenge his or her authorship before the addressee but there has been no administrative or court practice to this effect yet.

Електронен документ и електронен подпис

В миналия брой на Lega InterConsult News накратко се спряхме на основните моменти в обнародвания в бр. 34/2001 г. на ДВ Закон за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП). В настоящата статия ще се спрем на някои особености, свързани с подзаконовите актове по приложение на закона. Това са Наредбата за реда за регистрация на доставчиците на удостоверятелни услуги, Наредбата за дейността на доставчици на удостоверятелни услуги, реда за нейното прекратяване и за изискванията при предоставяне на удостоверятелни услуги и Наредбата за изискванията към алгоритмите за усъвършенстван електронен подпис. Ето някои от по-важните моменти, които според нас заслужават особено внимание:

1. Доставчик на удостоверятелни услуги е лице, което издава удостоверения за усъвършенстван или универсален подпис, поддържа регистър на издадените удостоверения и предоставя на всяко трето лице достъп до публикуваните удостоверения. Следва да се отбележи, че на регистрация подлежат само доставчиците, издаващи удостоверения за универсален електронен подпис. Както законът, така и наредбата предвиждат регистрацията да е максимално публична и прозрачна, да следва процедурата "one-stop shopping" и да бъде осъществявана в рамките на един месец. Трябва изрично да се подчертае, че регистрацията може да бъде отказана само ако заявителят не е представил необходимите, посочени в закона, документи, не отговаря на законовите изисквания или не е внесъл необходимата държавна такса. В отказа си Държавната комисия по далекосъобщения (ДКД) трябва да посочи всички пороци на заявлението. Заявителят може веднага след тяхното отстраняване да подаде ново заявление. С оглед на закриването на ДКД тези функции ще се изпълняват от новосъздадената Комисия за регулиране на съобщенията (КРС).

2. От особено обществено значение при разглеждането на проблемите, свързани с електронния документ и електронния подпис е нивото на тяхната сигурност. В пряка връзка с това е Наредбата относно изискванията към алгоритмите на усъвършенствания електронен подпис. В основата на тази наредба е материал, разработен от научен екип от Математическия институт към Българската академия на науките, относно изискванията към алгоритмите на усъвършенствания електронен подпис. При изработването му са участвали част от най-добрите български специалисти в тази област, като са взети предвид най – новите достижения на техниката. В наредбата е записана само минималната дължина на ключовете от асиметричната криптосистема, а конкретните алгоритми ще бъдат в отделен списък, който ще се обновява ежегодно от КРС. Този начин на регламентиране се практикува в страните от Европейския съюз, като в Германия например списъкът се обновява периодично от група от експерти и се публикува. Това е единственият възможен подход, тъй като поради много бързото развитие на техниката съществува опасност нормативната база да изостане от реалния живот.

3. Разглеждайки проблемите за сигурността, следва да се обърне внимание на предвидените в ЗЕДЕП изисквания към формата на удостоверенията, издавани от доставчиците на удостоверятелни услуги. Изискванията към удостоверенията са посочени изчерпателно в самия закон, като наредбата ще разглежда единствено чисто техническите аспекти, свързани с формата. Детайлната разработка на проблемите в закона и строгите технически изисквания към форма-

LIVE ISSUE

These provisions of the primary and secondary legislation can be assessed as an important step in the harmonisation of the Bulgarian legislation with the *acquis communautaire*. Furthermore, the ease of the registration procedure generates hopes for rapid development of e-commerce in this country.

OPINIONS

Some Aspects of the Taxation of Insurance Companies

As is known, insurance companies pay an insurance premium tax rather than a profit tax. This means that actually they have to pay taxes even when they incur losses from operations. Besides, insurance companies are not entitled to loss-carry-forward allowance, although such option is provided for all other tax liable persons under the Corporate Income Tax Act (CITA).

In our opinion, the premium taxation of insurance companies is associated with a number of problems because often it is tantamount to unfair treatment of these companies. It should be noted that premiums are not income for insurance companies; they are turnover or gross earnings to cover all operational costs. For example, compensations paid often exceed the amount of premiums received and companies generate losses.

The premium tax was introduced for insurance companies back in 1997 because of the apprehensions that they could resort to tax evasion through greater insurance provisioning due to the lack of adequate legal framework and stringent insurance supervision. But the Insurance Supervision Directorate (ISD) has greatly improved its work since then and, besides, the legal framework needed for effective supervision of all insurance companies has been put in place. For example, insurance provisioning is regulated and it is subject to supervision on part of the ISD. Therefore no tax evasion is possible for insurance companies through excessive or unregulated provisioning. On the other hand, in countries with developed financial sector the insurance premium tax is a kind of indirect tax and it is paid by the insured persons, while insurance companies pay profit tax. Typically the premium tax is applicable to some kinds of insurance, which have no social aspects and they are not mandatory but the funds accumulated are enormous. These are most frequently the fire, motor vehicle and theft insurance policies, as well as some other types of property insurance.

In this context, we believe that it would be fair to restore the principle of taxation of insurance companies for their actual income, i.e. to reintroduce the profit tax under the general terms and conditions laid down in the CITA. Furthermore, it would be appropriate to think about the introduction of the insurance premium tax as an indirect tax for some types of insurance that have no social element and are not mandatory but they are relatively well

АКТУАЛНА ТЕМА

та на удостоверенията и алгоритмите на усъвършенствания електронен подпис, дават основание да се мисли, че създадената нормативна база ще осигури достатъчно ниво на сигурност при ползването на електронен подпис и електронен документ.

4. С интерес ще се очаква практическото приложение на закона. В световен мащаб е налице противоречива съдебна практика при спорове във връзка с електронен подпис и електронен документ. Българският закон дава частичен отговор на този въпрос с разпоредбата на чл. 15, който предвижда хипотезите, при които лицето, посочено като титуляр или автор на електронното изявление, не може да оспори авторството спрямо адресата, но все пак липсва каквато и да било административна и съдебна практика до момента. Коментираните разпоредби на закона, както и подзаконовите актове по приложението му, могат да се оценят като важна крачка към хармонизирането на българското законодателство с това на ЕС. Наред с това предвидените в тях облекчени процедури за регистрация дават надежди за бързото развитие на електронната търговия в страната.

МНЕНИЯ

Някои проблеми при облагането на застрахователните дружества

Както е известно, застрахователните дружества се облагат с "данък върху застрахователните премии" вместо с "данък върху печалбата", като по този начин практически те дължат заплащане на данък и в случаите, когато реализират загуби от дейността си. Наред с това, застрахователните дружества нямат възможност да пренасят счетоводно загубата и да я покриват през следващите данъчни периоди, каквато възможност съществува за всички останали данъчни субекти съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО).

По наше мнение облагането на застрахователните дружества с данък върху премията е свързано с редица проблеми, тъй като често поставя тези дружества в несправедливо положение. Следва да отбележим, че премията не представлява доход за застрахователното дружество, а са оборот или общи приходи, от които трябва да се покрият всички разходи за дейността. Много често например изплатените обезщетения надвишават размера на получените премии, като по този начин генерират загуба.

Въвеждането на облагането на застрахователните дружества с данък върху приходите от премии през 1997 година беше продиктувано от съмнението, че е възможно да се укриват данъци чрез заделяне на по-високи застрахователни резерви, тъй като тогава липсваха адекватна нормативна уредба и прецизен застрахователен надзор. В следващите години обаче Дирекцията за застрахователен надзор (ДЗН) качествено подобри дейността си, като паралелно с това беше разработена необходимата подзаконова нормативна уредба, позволяваща ефективен контрол върху дейността на всички застрахователни дружества. Така например застрахователните резерви са регламентирани в съответен нормативен акт и са обект на контрол от страна на ДНЗ, поради което застрахователните дружества не биха могли да укриват доходи, задейвайки по-високи или нерегламентирани резерви.

От друга страна, данъкът върху застрахователните премии в развитите финансово държави има характер на косвен данък и се понася от застрахованите лица, а застрахователните дружества се облагат с данък върху печалбата. Обикновено данък върху премията се прилага при отделни видове

OPINIONS

developed in the country. This is a way to safeguard the best interests of the treasury and to ensure high level of budget revenues from the insurance sector.

COMPANY & COMMERCIAL LAW

Opportunities for Insurance of the Export of Goods and Services

The dynamic pattern of international trade and the requirement for upfront payment in international transactions call for the establishment of favourable environment for the competitive export of goods and services by Bulgarian businesses. As well as the conventional techniques for export guaranteeing, such as cargo insurance policies, some more flexible combined techniques become more common under the new market conditions, as they ensure greater reliability and risk reduction. A positive step to this effect is the Export Insurance Act (promulgated in The Official Gazette, No. 61 of 1998), which provides for government insurance of loans, guarantees and financial losses related to the export of Bulgarian goods and services.

These services are offered by the Bulgarian Export Insurance Agency (BEIA), a shareholding company established by the government, where the government holds more than 99 % of its capital.

The main idea of the government in the establishment of the BEIA has been to offer Bulgarian exporters insurance against damage occurring as a result of non-business risk or medium- or long-term business risk. This is a sign of the willingness to promote the implementation of the national strategy in the field of foreign trade and to enhance the competitiveness of the export of Bulgarian goods and services.

The BEIA offers two major types of insurance. The first one is **insurance against short-term business risk**. The insurance policy covers export contracts with deferred payment of up to 360 days. In accordance with the General Terms and Conditions, this business risk related to cases of insolvency of the debtor (opening of insolvency or bankruptcy proceedings, liquidation of the debtor, etc.) and default of the debtor for more than six months due to reasons which are not related to the fulfillment of the contractual terms and conditions. The maximum insurance compensation in the event of insurance against business risk is up to 85 % of each damage. The short-term business risk insurance is offered either in a framework insurance policy or coverage of specific export contracts. The second type of insurance offered by the BEIA is **the insurance against short-term non-business risk**, which is actually the risk related to the country of the foreign debtor (buyer) and it covers the following events: occurrence of political events like warfare, coup, civil disorder, strikes and others; introduction of general freeze on payments; change of the foreign currency regime; refusal to pay or payment in arrears for more than three months, where the debtor is

МНЕНИЯ

застраховки, които нямат социални елементи, не са задължителни и съществуват огромни натрупвания по тях. Такива най-често са застраховките "пожар", "каска", "кражба" и други имуществени застраховки.

Имайки предвид горното, ние считаме, че би било правилно да бъде възстановен принципът на облагане на застрахователните дружества за действителните им доходи, т.е. с данък върху печалбата по общия ред, предвиден в ЗКПО. Паралелно с това е възможно да се обмисли и прецени възможността от въвеждане на данък върху застрахователните премии като косвен данък за някои видове застраховки, които нямат социални елементи и не са задължителни, но са сравнително развити в страната. По този начин могат да бъдат гарантирани по задоволителен начин интересите на бюджета и да се осигури добро ниво на постъпления в него от застрахователния сектор.

ДРУЖЕСТВЕНО И ТЪРГОВСКО ПРАВО

Възможности за застраховане при износ на стоки и услуги

Динамиката на международната търговия и изискването за авансови плащания при реализацията на международните сделки налагат създаването на благоприятна среда, в която българските търговци да имат конкурентноспособен износ на стоки и услуги. Наред с типичните начини за гарантиране на износа, като напр. карго застраховките, в новите пазарни условия все повече се утвърждава ползването на по-гъвкави и комбинирани методи, осигуряващи надеждност и снижаване на риска. Положителен опит в тази насока е уреденото в Закона за експортното застраховане (обнародван в Държавен вестник, бр. 61 от 1998 година) застраховане за сметка на държавата на кредити, гаранции и финансови задължения, свързани с износ на български стоки и услуги.

Тези услуги се предлагат от Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ) – акционерно дружество, създадено от държавата, в което тя притежава повече от 99 % от капитала.

Основната идея, от която се е водила държавата при създаването на БАЕЗ, е била застраховането, предлагано от нея, да осигурява българските търговци в случаите на понесени от тях имуществени вреди в резултат на настъпило застрахователно събитие вследствие не търговски риск или средносрочен или дългосрочен търговски риск. По този начин се наблюдава стремеж за реално подпомагане на осъществяването на националната стратегия в областта на външно-търговския обмен, както и осигуряване на по-голяма конкурентноспособност при износа на български стоки и услуги.

БАЕЗ предлага два основни вида застраховки. На първо място това е **застраховане срещу краткосрочен търговски риск**. Тази застраховка покрива плащания по договори за износ с период на отсрочване на плащането до 360 дни. Съгласно дефиницията в Общите условия, търговски риск е рискът от: неплатежоспособност на длъжника (обявяване на длъжника в несъстоятелност или откриване на процедура за обявяване в несъстоятелност, обявяване на длъжника в ликвидация и др.) и забавяне на плащането от длъжника повече от 6 месеца по причини, несвързани с изпълнението на условията по договора. Максималното застрахователно обезщетение при застраховането срещу търговски риск е до 85 % от размера на всяка щета. Застраховането срещу краткосрочен търговски риск се предлага при условията на рамкова полица или на покритие на отделен договор за износ.

COMPANY & COMMERCIAL LAW

a foreign country or a foreign government authority; confiscation or nationalisation, etc. The maximum insurance compensation payable in the case of non-business risk is up to 90 % of each damage, while the premium ranging from 0.1 % to 0.2 % for private foreign debtors, depending on the level of the respective country risk.

It is interesting to note also a third type of insurance that the BEIA offers – **insurance of a credit line for pre-export financing**. As the name suggests, this type of credit is designed to finance the fulfillment of existing export transactions. The object of the insurance is a bank loan extended for the manufacturing of the goods or the provision of the services to be exported. In fact, it is the lending bank that is insured against business and non-business risks related to the foreign buyer, as well as against failure of the Bulgarian exporter to repay the principal of the loan to the bank for more than three months period.

One should point out that the services of the BEIA are still relatively unknown to Bulgarian exporters (less than 1 % of national exports are insured with the BEIA). The reasons lie in the quite cumbersome procedure for the issuance of the insurance policy and the insufficient publicity and promotion. However, once the negative attitude typical of the relationship between private businesses and government institutions is overcome, the terms and conditions and the advantages of export insurance will quickly become an integral part of foreign trade relations and a guarantee for Bulgarian exporters reaching various international markets.

Prerequisites for Investment of Resources of Pension Funds in Securities

The existing institutional investors (banks, insurance and investment companies and others) have been joined by a considerable number of pension funds in the country for the last few years as a result of the social insurance reform. These funds accumulate large amounts of resources, a substantial portion of which has to be invested in securities as required under the Mandatory Social Security Code. This is the reason for the crucial role of pension funds and the pension companies managing them on the capital markets of the country in the near future.

In this context and since the issue is high on the agenda, we are going to make an overview of the major legal prerequisites for the investment of resources of pension funds in securities and the portfolio management of the securities acquired in this way.

First and foremost, it should be noted that although pension funds are independent legal entities, their management is not independent as it is vested entirely with pension companies in their capacity of founding members and owners of pension funds.

There exist two main requirements to the asset management of pension funds. In the first place, pension companies have to assign

ДРУЖЕСТВЕНО И ТЪРГОВСКО ПРАВО

Втората група застраховки, предлагани от БАЕЗ, е **застраховане срещу краткосрочен нетърговски риск**, който представлява рискът, свързан с държавата на чуждестранния длъжник (купувач) и включва: възникване на политически събития като война, преврат, граждански безредици, стачки и др.; обявяване на общ мораториум върху плащанията; промяна в режима на валутните отношения; отказ от плащане или просрочване на плащането повече от 3 месеца, когато длъжник е чужда държава или чуждестранен държавен орган; конфискация или национализация, и други. Максималното застрахователно обезщетение, което се изплаща при застраховане срещу нетърговски риск, е до 90 % от размера на всяка щета, а премията варира в зависимост от степента на риска към съответната държава между 0,1 % и 1,2 % за частноправен чуждестранен длъжник.

Интересен е също така третият вид застраховане, който се предлага от БАЕЗ - **застраховане на кредитна линия за предекспортно финансиране**. Както личи от наименованието му, този вид кредит е предназначен за финансиране изпълнението на вече сключени сделки за износ. Предмет на застраховката е банков кредит, отпуснат с цел производството на стоки или предоставянето на услуги, предназначени за износ. На практика се застрахова банката, която отпуска кредита, като застраховката покрива търговски и нетърговски рискове, свързани с чуждестранния купувач, както и просрочване на плащане по главницата на банковия кредит от страна на българския износител за период, по-дълъг от 3 месеца.

Трябва да отбележим, че предлаганите услуги от БАЕЗ са все още твърде непознати сред износителите в България (под 1 % от износа на страната е застрахован в БАЕЗ), като причина за това е и сравнително тромавата процедура при сключването на застрахователната полица и липсата на достатъчно публичност и реклама. Ако обаче се преодолее негативната нагласа, която обикновено е налице при отношенията на частните търговци с държавни структури, условията и предимствата на експортното застраховане бързо ще станат неделима част от външнотърговските отношения и гаранция за българските износители при навлизането им в различните пазари по света.

Предпоставки за инвестиране в ценни книжа на средства на пенсионни фондове

В резултат на реформите в областта на социалното осигуряване, през последните няколко години към съществуващите институционални инвеститори в страната (банки, застрахователни и инвестиционни дружества и др.) се прибавиха и значителен брой пенсионни фондове. В тези фондове с бързи темпове се натрупват големи обеми от парични средства, значителна част от които, по силата на Кодекса за задължително обществено осигуряване (КЗОО) следва да бъдат вложени в ценни книжа. Това обстоятелство предопределя съществената роля, която пенсионните фондове и управляващите ги пенсионно осигурителни дружества (ПОД) ще придобият в близко бъдеще на капиталовите пазари в страната.

Предвид това и поради особено актуалността на въпроса, по-долу накратко ще очертаем основните законови предпоставки, свързани с инвестирането в ценни книжа на средства на пенсионните фондове и съответно с управлението на придобитите от тези фондове портфейли от ценни книжа. Преди всичко е необходимо да поясним, че, въпреки че пенсионните фондове са самостоятелни юридически лица, управ-

COMPANY & COMMERCIAL LAW

the investment of resources of the pension funds they manage in securities to licensed investment intermediaries. This obligation is associated with the fact that only investment intermediaries are entitled to perform transactions in securities by occupation. Secondly, the safekeeping of the cash and available securities owned by pension funds and the managing pension companies has to be assigned to a depository bank.

Only investment intermediaries are entitled to perform transactions with securities listed for trade on the regulated capital markets. In accordance with the Public Offering of Securities Act, investment intermediaries are shareholding companies or limited liability companies licensed by the State Securities Commission ("the Commission") to perform transactions in securities by occupation. In connection with this requirement, pension companies have to enter into contracts with one or more investment intermediaries, through which the resources of pension funds will be invested in securities listed on the regulated stock markets.

It is particularly important to note that the law does not allow investment intermediaries to manage securities portfolios of pension funds. The management of such portfolios can be performed only by the pension company that is the owner of the fund or the management company to which this function is assigned. In accordance with the legal definition, management companies are shareholding companies licensed by the Commission to manage investments in securities and to manage portfolios of such securities, including those owned by pension funds. However, management companies are not allowed to conclude transactions with securities directly and they have to rely on the services of investment intermediaries.

For all these reasons, we can conclude that pension companies may choose to manage the securities portfolios of their pension funds on their own or to assign the portfolio management to a management company. Still, in both cases transactions with securities can be performed only through the mediation of investment intermediaries.

LITIGATION

Some Controversial Issues Related to Cassation Proceedings in the Light of the Practices of the Supreme Court of Cassation

In the previous issue of Lega InterConsult News, we reviewed the practices of the Supreme Court of Cassation (SCC) in connection with some problems in the appellate proceedings. Here we shall make an overview of Interpretative Judgement No. 1 of 2001 of the SCC, which gives some mandatory interpretations of controversial issues related to cassation proceedings.

1. When the three-instance appeal was introduced with the Civil Procedure Code in 1997, the price of the claim was selected as the criterion whether appellate judgements of regional courts on financial claims were subject to cassation appeal or not. It was regulated that judgements on claims below the value of BGN 1,000 were not subject to cassation appeal.

In practice, disputes arose in the cases when partial claims were below the value of BGN 1,000 but the whole claim exceeded that

ДРУЖЕСТВЕНО И ТЪРГОВСКО ПРАВО

лението им не е самостоятелно, а е възложено изцяло на техните учредители и собственици - ПОД.

Съществуват две основни изисквания по отношение управлението на активите на пенсионните фондове. На първо място, ПОД са задължени да възложат дейността по инвестиране в ценни книжа на средства на управляваните от тях пенсионни фондове на лицензирани инвестиционни посредници (ИП). Това задължение произтича от факта, че само ИП имат право да извършват сделки с ценни книжа по занятие. На второ място, дейността по съхранението на паричните средства и налични ценни книжа, притежавани от пенсионните фондове и управляваните ги ПОД, следва да бъде възложена на банка – депозитар. Сделки с ценни книжа, приети за търговия на регулираните пазари на ценни книжа, могат да бъде извършвани само от ИП. Съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), ИП представляват акционерни дружества или дружества с ограничена отговорност, които са получили разрешение от Държавната комисия по ценните книжа (Комисията) да извършват сделки с ценни книжа по занятие. Във връзка с това изискване ПОД са задължени да сключат договори с един или повече ИП, чрез които средствата на пенсионните фондове да бъдат инвестирани в ценни книжа, приети за търговия на регулираните пазари на такива книжа.

Особено важно да се отбележи е, че по силата на закона, ИП не могат да управляват портфейли от ценни книжа на пенсионни фондове. Управлението на такива портфейли може да бъде извършвано от самото ПОД – собственик на пенсионния фонд или да бъде възложено на управляващо дружество (УД). Съгласно определението на закона, УД представлява акционерно дружество, получило разрешение от Комисията да управлява дейността по инвестиране в ценни книжа, както и да управлява портфейли от такива книжа, принадлежащи включително и на пенсионни фондове. УД обаче не могат да извършват сделки с ценни книжа директно, а само чрез посредничеството на ИП.

Предвид казаното можем да заключим, че ПОД могат да управляват притежаваните от техните пенсионни фондове портфейли от ценни книжа самостоятелно или да възложат това управление на УД. И в двата случая обаче, сделки с ценни книжа могат да бъдат осъществявани само с посредничеството на ИП.

ПРОЦЕС

Спорни въпроси на касационното производство в светлината на практиката на Върховния касационен съд

В миналия брой на Lega InterConsult News разгледахме практиката на Върховния касационен съд (ВКС) във връзка с някои проблеми на въззивното обжалване. В настоящето изложение ще се спрем накратко на Тълкувателно решение № 1/2001 г., с което ВКС даде задължителни тълкувания по някои спорни въпроси на касационното производство.

1. При въвеждането на триинстанционното обжалване в Гражданския процесуален кодекс (ГПК) през 1997 г. като критерий за това, дали въззивните решения на окръжните съдилища за парични притезания подлежат на касационно обжалване, беше възприета цената на иска. Постановви се, че такива решения по искове за парични вземания с цена на иска до 1000 лв. не подлежат на касационно обжалване.

Спор в практиката възникваше, когато иск за парично взема-

LITIGATION

level. The General Assembly of the Civil Law Division of the SCC decided that the amount of the individual partial claim (rather than the whole claim) was the criterion for the admissibility of the cassation appeal, i.e. if a claim was served as partial, the appellate judgements of regional courts on claims below the value of BGN 1,000 were not subject to cassation appeal.

Partial claims were served mainly for reasons of paying smaller court fees and checking whether the claim could be proven or not. These advantages of partial claims are generally undoubted. It should be noted, however, that the mandatory interpretation given by the General Assembly of the Civil Law Division of the SCC provides for a particularly careful approach to partial claims below the value of BGN 1,000. It is recommendable that partial claims be served for amounts above the value of BGN 1,000 to prevent loss of the opportunity for cassation appeal against appellate judgements of regional courts.

One should note also that courts take into consideration the amount of the partial claim when deciding on the competent jurisdiction for partial claims, i.e. when deciding whether a case is to be heard by a district court or a regional court as the first instance. In pursuance of the Civil Procedure Code, claims above the value of BGN 10,000 are to be heard by a regional court as the first instance. Practices show that partial claims below the value of BGN 10,000 are heard by the respective district court, although the whole claim may substantially exceed BGN 10,000.

2. The Civil Procedure Code reads that judgements of regional courts denying registration in a court register (e.g. the Companies Register) are subject to appeal before the relevant appellate court. The General Assembly of the Civil Law Division of the SCC gave a clear and unambiguous answer to the question whether judgements of appellate courts denying registration were also subject to cassation appeal or not, i.e. these judgements can be attacked before the SCC under the general terms and conditions prescribed by law.

3. The existence of inchoate lien and other security measures is a statutory guarantee for the creditor to exercise a litigious right in future. These measures are imposed by the court at the request of the claimant. The mandatory interpretation by the General Assembly of the Civil Law Division reads that the SCC cannot allow such measures if they have not been requested previously before the first- or second-instance court. This means that the claimant may request a security measure only from the first-instance court or the appellate court before which the litigation is pending.

4. The General Assembly of the Civil Law Division of the SCC has further developed the rules of proof in three-instance proceedings. As is known, no new evidence can be collected before the SCC on the merit of the case. But this does not imply that the SCC will fail to allow any evidence to be produced. Conversely, the General Assembly of the Civil Law Division of the SCC has ruled that evidence will be allowed before the cassation instance to prove deficiencies of the attacked appellate judgement. Of course, it is within the powers of the SCC to decide on the admissibility of evidence in specific cases.

5. Since the reform of the Civil Procedure Code in 1997, unsoundness has been cancelled as grounds for reversal of judgements in appeal proceedings. Unsoundness is associated with untrue factual findings of the court and the ensuing wrong conclusions due to errors in the formation of the inner conviction. It has been cancelled in order to prevent any replacement of the inner conviction of the appellate court by that of the cassation instance that is to decide on purely legal rather than factual matters. Still, the General Meeting of the Civil Law College of the SCC has correctly accepted that when errors occur in the formation of the inner conviction of the appellate court due to violation of non-legal rules of logical, experimental or research nature, substantial procedural rules are violated and thus sufficient grounds exist for appeal and reversal of the second-instance judgement. This is a way to

ПРОЦЕС

не с цена под 1000 лв. е предявен като частичен, а цялата претенция на ищеца е над този размер. Общото събрание на Гражданската колегия (ОСГК) на ВКС прецени, че за допустимостта на касационното обжалване меродавен е размерът на частично заявената (а не на цялата) претенция, т.е. ако искът е предявен като частичен, въззивните решения на окръжните съдилища по искове за парични вземания с цена на иска под 1000 лв. не подлежат на касационно обжалване.

Частичен иск се предявява обикновено с цел заплащане на по-ниски съдебни такси, както и за да се провери възможността за доказване на претенцията. Тези предимства на частичния иск са безспорни. Следва да се има предвид обаче, че задължителното тълкуване на ОСГК налага особено внимателен подход при предявяване на частичен иск за сума под 1000 лв. Препоръчително е частичните искове да се предявяват за суми, по-високи от 1000 лв., за да не се губи възможността за евентуално касационно обжалване на въззивните решения на окръжните съдилища.

Заслужава да бъде отбелязано и обстоятелството, че и при определяне на родовата подсъдност на частично предявени искове, т.е. дали делото подлежи на разглеждане от районния или от окръжния съд като първа инстанция, съдилищата приемат за меродавен размера на частично заявената претенция. Съгласно ГПК искове с цена над 10 000 лв. са подсъдни на окръжния съд като първа инстанция. Съгласно практиката, когато искът е частично предявен за сума под 10 000 лв., той е подсъден на съответния районен съд, независимо, че цялата претенция може да е значително по-висока от 10 000 лв.

2. ГПК постановява, че решенията на окръжните съдилища, с които е отказано вписване на обстоятелства в съдебен регистър (напр. в Търговския регистър), се обжалват пред съответния апелативен съд. ОСГК на ВКС даде ясен и категоричен отговор на въпроса, подлежат ли на касационно обжалване решенията на апелативните съдилища, с които също се отказва вписване - тези решения могат да бъдат обжалвани по общия ред пред ВКС.

3. Налагането на обезпечителни мерки върху имуществото на длъжника е гарантирана от закона възможност кредиторът да гарантира бъдещото осъществяване на едно свое спорно право. Обезпечителните мерки се налагат от съда по искане на ищеца. Според задължителното тълкуване на ОСГК ВКС не може да допусне налагането на такива мерки, когато искане за това не е било направено пред първата или втората инстанция. Изложението означава, че молба за обезпечение на иск може да бъде предявена само пред първоинстанционния или въззивния съд, пред който делото е висящо.

4. ОСГК доразви правилата за доказването в триинстанционното производство. Общеизвестно правило е, че пред ВКС не могат да се събират нови доказателства по съществуването на спора. Това не означава обаче, че пред ВКС не се допускат никакви доказателства. Напротив, ОСГК постанови, че пред касационната инстанция са допустими доказателства за установяване пороците на обжалваното въззивно решение. Разбира се, преценката за допускането на конкретните доказателства по делото е от компетентността на съответния състав на ВКС.

5. След реформата в ГПК през 1997 г. необосноваността отпадна като отменително основание в производството по обжалване на съдебните решения. Необосноваността се свързва с неверните фактически констатации на съда и направените на тази основа неправилни изводи поради допуснати от него грешки при формирането на неговото вътрешно убеждение. Това основание за обжалване беше отменено, за да не се допусне подмяна на вътрешното убеждение на въззивния съд с това на касационната инстанция, която решава само правни, а не и фактически въпроси. ОСГК обаче правилно прие, че когато при формирането на вътрешното

LITIGATION

guarantee that the factual conclusions of the court will correspond to the existing external condition of the case.

Interpretative Judgement No. 1 of 2001 of the General Assembly of the Civil Law Division of the SCC gives answers to a number of controversial issues related to cassation proceedings. One can conclude that this judgement of the SCC will promote greater uniformity in the diverse court practices in Bulgaria and it will contribute to overcoming the lack of clarity in the application of the Civil Procedure Code.

New Aspects of the International Commercial Arbitration Act

A weakness of the statutory regulation of domestic arbitration, which existed until recently, was the restriction of its scope concerning disputes to which the state or a government authority was a party.

Such a restriction had its grounds when the state or the government institution respectively took part in a specific legal relationship in its capacity of a holder of specific power. However the prevention of arbitration in cases when the state was a party to a civil or commercial relationship on equal footing was deprived of any legal logic. Besides, those provisions unjustifiably restricted the rights of counterparts to the state in business transactions to obtain faster and more efficient legal remedies that were definitely offered by arbitration arrangements.

Another problem related to the exclusion of disputes, in which the state or a government institution was involved, from the scope of arbitration existed in the contradictory practices concerning civil or commercial disputes involving local governments (municipalities) because of the theoretical controversy whether local governments could be considered to be government institutions.

All those problems were solved with the latest amendments to the International Commercial Arbitration Act promulgated in The Official Gazette, No. 38 of 2001. The amendments repealed the prohibition on the use of arbitration in disputes involving the state or a government institution.

From the perspective of foreign investors, it would be relevant to note the new opportunity for choosing an arbitrator who is not a Bulgarian national where a Bulgarian legal entity with predominant foreign interest is a party to the dispute.

The amendments to the International Commercial Arbitration Act constitute a further step in the liberalisation of legal remedies. In this regard and with a view to ensuring of a highly qualified dispute resolution, especially when the public interest is directly affected, it is recommendable to refer the disputes to well-established arbitral institutions with extensive practices in the field of civil and commercial law.

ПРОЦЕС

убеждение на въззивния съд са допуснати грешки поради нарушаване на правила от неюридически характер - логически, опитни или научни, налице е нарушение на съществени процесуални правила, което е основание за обжалване и отмяна на второинстанционното решение. По този начин се гарантира, че фактическите изводи на съда ще съответстват на действителното извънпроцесуално положение по спора.

Със своето Тълкувателно решение № 1/2001 г. ОСГК на ВКС даде отговор на редица спорни проблеми, възникнали във връзка с касационното обжалване. Може да се заключи, че това решение на ВКС ще допринесе за унифицирането на противоречивата съдебна практика в България и за преодоляването на неяснотите по прилагането на ГПК.

Нови моменти в Закона за международния търговски арбитраж

Недостатък на съществуващата доскоро правна уредба на вътрешния арбитраж, беше ограничението на приложното му поле спрямо спорове, по които страна е държавата или държавно учреждение.

Такова ограничение намираше своето основание, когато държавата, респ. държавното учреждение, участваше в определено правоотношение в качеството си на носител на властнически правомощия. Недопускането на арбитража обаче, когато държавата като страна по гражданско или търговско правоотношение се явяваше равнопоставен субект, беше лишено от правна логика. Освен това в тези случаи неоснователно се ограничаваха възможностите на лицата, страни по сключени с държавата търговски сделки, да получат по-бърза и ефикасна правна защита, каквато безспорно арбитражът предлага.

Проблем, свързан с недопустимостта на арбитража по спорове, по които страна е държавата или държавно учреждение, беше и противоречивата съдебна практика по граждански или търговски спорове, в които участват общини – практика, дължаща се на теоретичния спор дали общините могат да се считат за държавни учреждения.

Всички тези проблеми намериха решение с приемането на последните изменения в Закона за международния търговски арбитраж (ЗМТА), обнародвани в ДВ бр. 38/2001 г. С цитираното изменение на ЗМТА забраната за арбитражируемост на спорове, по които страна е държавата или държавно учреждение, отпадна.

От гледна точка на чуждестранните инвеститори интерес представлява и нововъведената възможност, когато страна по спора е българско юридическо лице с преобладаващо чуждестранно участие, за арбитър да бъде избрано лице, което не е гражданин на България.

Промените в ЗМТА бележат нова крачка в процеса на либерализиране на законовите средства за правна защита в посока разширяване приложното поле на арбитража. В тази връзка и с оглед обезпечаването на високо квалифицирано решаване на възникналите правни спорове, особено когато пряко засягат обществен интерес, е препоръчително отнасянето на споровете към утвърдени арбитражни институции с бозата практика по арбитражни дела в областта на гражданското и търговското право.

FOREIGN INVESTMENT

Some Practical Aspects of the Implementation of the Concessions Act

The Concessions Act (promulgated in The Official Gazette, No. 92 of 17 October 1995) has restored the legal institution of the concession, which was familiar to the Bulgarian law in the post-Liberation period. The Concessions Act and the Regulations on Its Enforcement have provided a unique legal framework for the direct participation of private persons in the operation of objects that are in the exclusive public domain in accordance with the Constitution of the Republic of Bulgaria.

The legal institution of the concession can be examined from several perspectives set out in Article 2 of the Concessions Act:

1. The granting of special rights to use objects that are public property of the State, including those to be constructed by the concessionaire with own funds;

2. The granting of special rights to use objects, on which the State exercises sovereign rights in pursuance of Article 18, paras 2 and 3 of the Constitution of the Republic of Bulgaria, including those with the use of existing facilities that are public property of the State and/or with construction of new facilities by the concessionaire and at the concessionaire's sole expense;

3. The issuance of licenses for the conduct of activities that constitute state monopoly as prescribed by law.

A concession may represent a combination of the above-mentioned rights. For example, a concession may be granted for a object that is exclusive property of the State, where its operation is directly related to the conduct of any activity under Article 5 of the Concessions Act.

Concession rights are generated as a result of a complicated procedure for the selection of the concessionaire who will be holder of the foregoing rights. The concession procedure consists of several stages. In the first place, the competent authority, i.e. the Council of Ministers, makes a decision on the granting of a concession. The decision has to specify the main parameters of the relevant concession, such as its subject-matter, term, selection of a concessionaire, main rights and obligations of the concessionaire, the concession fee, etc. The next stage of the procedure is the conduct of a tender or competitive bidding process for the selection of a concessionaire, except for the cases where the concessionaire is selected without any tender or competitive bidding process as prescribed by law. Then the Council of Ministers makes a decision on the winner in the tender or competitive bidding process. This decision authorizes the relevant line minister to sign the concession agreement, which is the final phase of the concession procedure.

A lot of experience has been gained in the process of implementation of the Concessions Act, identifying some major outstanding issues concerning primarily the contents of the concession agreement.

1. **Concession Term.** This element is of paramount importance because the concession agreement contains certain requirements to the investment commitments of the concessionaire, which typically justify and motivate the will of the State in the granting of the concession. The term is determined on the basis of a thorough financial and economic analysis. The idea is to allow sufficient time for the concessionaire to recoup the investment. The interest of the concessionaire is determined by the earnings from the operation of the public project or the performance of the respective activities, as well as the duration of the concession that will ensure return on the investment and profits. The law-makers have provided for the opportunity to renew the term of the concession.

2. **Concession Fee.** The main obligation of the concessionaire is to pay the concession fee, which is correspondingly a right of the party granting the concession. It is derived from the bilateral and onerous nature of the concession agreement. The specific types, payment

ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ

Практически въпроси, свързани с приложението на Закона за концесиите

С приемането на Закона за концесиите (ЗК) /обн. ДВ, бр. 92 от 17.10.1995 г./ беше възстановен института на концесията, познат в българското право в периода след Освобождението. ЗК и Правилника за неговото приложение предоставиха уникалната нормативна рамка за прякото участие на частни лица в осъществяването на дейности по ползване на обекти, поставени по силата на КРБ в изключителната власт на държавата. Правният институт на концесията може да се разглежда в няколко аспекта, дефинирани в чл. 2 от ЗК:

1. предоставяне на особено право на ползване върху обекти - публична държавна собственост, включително такива, които ще бъдат изградени от концесионера с негови средства;

2. предоставяне на особено право на ползване на обекти, върху които държавата осъществява суверенни права на основание чл.18, ал.2 и 3 от КРБ, включително чрез използване на съществуващи съоръжения - публична държавна собственост и/или чрез изграждане на нови съоръжения от страна и със средства на концесионера;

Концесията може да представлява и комбинация от изброените по-горе права. Така например е възможно да бъде предоставена концесия върху обект - изключителна държавна собственост, когато ползването на последния е пряко свързано с извършването на някоя от дейностите, изброени в чл.5 от Закона за концесиите.

Концесионното право е резултат от осъществяването на сложна процедура по избор на концесионер – носител на правата по изброените по-горе точки. Процедурата по предоставяне на концесии обхваща няколко етапа. На първо място е необходимо да бъде взето решение за предоставяне на концесия от компетентния орган – Министерски съвет. В решението се определят основните параметри на конкретната концесия като нейният предмет, срок, начинът на определяне на концесионер, основните права и задължения по концесията; концесионното възнаграждение и др. Следващият етап от процедурата обхваща провеждането на конкурс или търг за определяне на концесионер, освен в случаите, в които по силата на закона концесионерът се определя без търг или конкурс. Министерски съвет приема решение за определяне на спечелилия конкурса или търза кандидата. С това решение се упълномощава ресорния министър да сключи договора за концесия, представляващ крайната фаза на процедурата по предоставяне на концесия. В периода на действие на ЗК се натрупа значителна практика, определяща някои основни проблеми, касаещи главно съдържанието на концесионния договор.

1. **Срока на концесията.** Особено значение на този елемент е с оглед на това, че в концесионния договор залягат изисквания за инвестиционни ангажименти към концесионера, които обикновено обосновават и мотивират волята на държавата за предоставяне на концесия. Определянето на срока е резултат от сериозен финансово-икономически анализ. Идеята е да се предостави възможност на концесионера да възстанови направените от него инвестиции. Интересът на концесионера се определя от приходите, които ще получава от стопанисването на публичния обект или от осъществяването на съответната дейност и от продължителния срок, който ще му осигури възвръщаемост и печалба. Предвидена и уредена е от законодателя възможност за продължаване на срока на концесията.

2. **Концесионното възнаграждение.** Основното задължение на концесионера е да плаща концесионно възнаграждение, което е и предмет на съответното корелативно право на концедента по концесионния договор. То произтича от двуст-

FOREIGN INVESTMENT

terms and calculation of the concession fee under the concession agreement are specified in the decision on the granting of the concession, which the Council of Ministers is authorized to make. It is the decision-making authority prescribed by the law. The Concessions Act and the Regulations on Its Enforcement do not contain any specific requirements to the contents of the individual elements of the decision. Certain elements of the decision are required to follow the statutory provisions (e.g. the maximum term of the concession). However, the statutory provisions outline only the general framework for the Council of Ministers to resolve on the specific parameters of the individual concession. The Council of Ministers is empowered to decide whether to envisage a grace period for the payment of the agreed concession fees.

3. The legal doctrine is not unanimous on the nature of the special rights to use the concession object, i.e. it is a controversial issue whether these rights are rights in rem (real rights) or contractual rights. The practical relevance of this controversy relate to the rights over the improvements made during the concession term.

Our practice comes to show that explicit clauses concerning the improvements made by the concessionaire are recommendable for the concession agreement. The reason lies in the problems that might occur otherwise in connection with the facilities built with own resources of the concessionaire during the term of the concession. After the expiration of this term, these facilities remain property of the State in its capacity of the concession granting party. The only right of the concessionaire is the right to compensation in its capacity of bona fide improver of another party's property. The compensation may be given in the form of reduction of the concession fee due by the value of the improvement or paid after the termination of the concession agreement.

4. From the viewpoint of practical experience, it is worth noting the opportunity for granting concessions for state-owned and municipal enterprises subject to privatisation under the Privatisation Act. The specific feature of this case is that the concession is granted for the enterprise subject to privatisation in advance and it is taken into consideration when the price is established but the concession agreement becomes effective simultaneously with the privatisation agreement.

BRIEFLY

At the end of 2001, the National Assembly passed a series of laws related to accounting matters and taxation. The review of the tax legislation reveals reduction of the tax burden mainly for businesses with greater profit (over BGN 50,000) and natural persons in the high-income bracket.

1. The latest amendments to the Excise Tax Act have been promulgated in The Official Gazette, No. 110 of 2001. The amendments have extended the scope of goods, on which the excise tax is charged. Besides, when retail prices of local and imported tobacco products change, licensed traders in these products are required to provide the local tax office at the place of their registration with an inventory list of the available quantities of tobacco products within 14 days after the introduction of the new prices. The Amending Act to the Excise Tax Act provides also the opportunity for refunding of excise taxes within 45 days, where an

ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ

ранния и възмезден характер на договора. Конкретните видове, условията и сроковете, както и начинът на изчисление на възнаграждението се определят в концесионния договор. Видът, размерът и начинът на изпълнение на задължението за концесионно възнаграждение по договора за концесия се определят в решението за предоставяне на концесия, което Министерският съвет е оправомощен да приеме. Той е органа, на когото законът възлага приемането на това решение. Законът за концесиите и правилника за неговото приложение не поставят конкретни изисквания относно съдържанието на отделните елементи на този акт. За някои от елементите на решението действително има изискване за определено съдържание /като например относно максималния срок за осъществяването на концесията/. Нормите, които уреждат тези изисквания обаче очертават само рамката, в границите на която Министерският съвет следва да определи конкретните параметри на предоставяната концесия. В правомощията на Министерския съвет е да реши дали на концесионера да бъде предоставен кратисен период при плащането на дължимите по договора концесионни възнаграждения.

3. В правната доктрина съществува спор относно характера на особеното право на ползване върху обекта на концесията – вещен или облигационен. Практическото значение на спора се свежда до правата върху направените подобрения за срока на концесията.

Нашата практика показва, че е препоръчително въпросите, свързани с направените от концесионера подобрения, да бъдат изрично уредени в концесионния договор. Причина за това са възможните проблеми, свързани с изградените със средства на концесионера обекти, върху които се предоставя концесия. След изтичането на концесионния срок изградените обекти остават в собственост на държавата в качеството ѝ на концедент. За концесионера остава единствено правото на обезщетение в качеството му на добросъвестен подобрител на чужд имот. Обезщетението може да се изплати чрез редуциране на размера на концесионното възнаграждение със стойността на подобрението или чрез изплащане на тази стойност след прекратяване на концесионния договор.

4. От съществено практическо значение е предвидената в Закона за приватизацията* възможност за предоставяне на концесия на сържавни и общински предприятия, подлежащи на приватизация. Особеното в случая, че концесията се предоставя на подлежащото на приватизация предприятие предварително и се отчита при определянето на цената, но концесионният договор влиза в сила с влизането в сила на договора за приватизационна продажба.

НАКРАТКО

В края на 2001 г. Народното събрание прие поредица от закони, свързани със счетоводната отчетност и данъчното облагане. Анализът на промените в областта на данъчното законодателство показват намаляване на данъчната тежест най-вече по отношение на търговците с по-големи печалби (над 50 000 лева) и физическите лица с големи доходи.

1. В бр. 110 на ДВ от 2001 г. бяха публикувани последните изменения на Закона за акцизите. В резултат на промените се разшири кръгът от стоки, по отношение на които се начислява акциз; предвиди се при промяна в продажните цени на тютюневите изделия от местно производство и от износ търговците, получили разрешение за търговия с такива изделия, в 14 дневен срок от влизането в сила на новите цени, да представят пред териториалната данъчна дирекция по месторегистрацията му инвентаризационен опис на наличните

BRIEFLY

international agreement, treaty, covenant or another international legal instrument, to which the Republic of Bulgaria is a signatory, provides for exemption from indirect taxes or charges. The new amendments require that an excise tax strip reading "For Export" be put on all bottled alcoholic drinks and tobacco products for export, unless an excise tax strip of the importing country is used. Tobacco products and bottled alcoholic drinks to be sold in licensed duty-free shops must carry a "Duty Free" strip.

2. In accordance with the latest amendments to the Corporate Income Tax Act, capital gains from sale of shares of public companies traded on the regulated Bulgarian stock market have been exempted from withholding tax. A single profit tax rate of 15 % has been introduced for all tax liable persons and the 10-percent local government tax has been preserved.

3. The main features of the Amending Act to the Personal Income Tax Act (promulgated in The Official Gazette) are the increase of the non-taxable minimum income, the general reduction of tax rates, the increase of the advance tax payment due from 15 % to 20 %, and the increase of the amount deductible for gifts and donations from 5 % to 10 %.

4. The latest amendments to the Local Taxes and Fees Act, which have been promulgated in The Official Gazette, No. 109, introduce the road tax. The road tax is applicable to passenger cars, buses and coaches, trucks, trailers and semi-trailers, specialised construction machines, lorry-mounted cranes, wheel tractors and other self-propelled vehicles. Tax liable persons are the owners of taxable vehicles. The tax is equal to BGN 10 per ton of weight started and it is payable in two installments.

5. The 2002 State-owned Enterprises Privatisation Programme has been promulgated in The Official Gazette, No. 108 of 2001. It envisages the conclusion of 349 privatisation deals, out of which 238 entail sale of majority shares, 21 will involve the sale of minority shares, and 90 transactions will cover autonomous units of enterprises. In 2002, the divestiture is expected to encompass the state interest in all companies, except for those included on the Council of Ministers' list of enterprises which will not be subject to privatisation in 2002. The Programme provides for the privatisation of BTC EAD, Bulgartabac Holding EAD, Boyana Film AD, the Bulgarian Sea Shipping Company and a number of enterprises in the energy sector in 2002.

6. The new Accountancy Act promulgated in The Official Gazette, No. 98 of 2001 provides for stage-by-stage introduction of the International Accounting Standards (IAS), on the basis of which companies will be required to draw up their annual financial reports. IAS will become mandatory for banks and insurance companies in 2003 and for all other companies in 2005.

НАКРАТКО

количества тютюневи изделия. Законът за изменение и допълнение на Закона за акцизите визира и възможност за възстановяване на платен акциз в срок до 45 дни в случаите, в които с международен договор, спогодба, споразумение или друг подобен международен документ, по който Република България е страна, е предвидено освобождаване от косвен данък или налог. Новоприетите текстове от закона въвеждат изискването всички бутилирани спортни напитки и тютюневи изделия, предназначени за износ, да бъдат облепени с акцизен бандерол "За износ", освен ако не са облепени с акцизен бандерол на държавата, за която се изнасят; на тютюневите изделия и бутилираните спиртни напитки, предназначени за продажба в обекти, лицензирани за безмитна търговия, задължително се поставя бандерол "Duty Free".

2. По силата на последните изменения в Закона за корпоративното подоходно облагане от облагане с данък при източника бяха изключени доходите от сделки с акции на публични дружества, извършени на регулиран български пазар на ценни книжа. Въведе се обща данъчна ставка за данък печалба в размер на 15 % за всички данъчно задължени лица, при запазване на 10 %-ния данък за общините.

3. Основните акценти в обнародвания в ДВ Закон за изменение и допълнение на Закона за облагане доходите на физическите лица са увеличаването на необлагаемия минимум, общото намаляване на данъчните ставки, увеличаване на размера на авансово дължимия данък от 15 % на 20 %, както и на размера на даренията, за които се предоставя данъчно облекчение от 5 % на 10 %.

4. С последните изменения на Закона за местните данъци и такси, публикувани в бр. 109 на ДВ, се въвежда пътният данък. С пътен данък се облагат леките автомобили, автобусите, товарните автомобили, ремаркета и полуремаркета, специализирани строителни машини, автотранове, колесни трактори и други самоходни машини. Данъчно задължени са собствениците на облагаеми с пътен данък превозни средства. Данъкът се определя в размер на 10 лева за всеки започнат тон от общото тегло и е платим на две вноски.

5. В бр. 108 на ДВ от 2001г. бе публикувана Програмата за приватизация на държавни предприятия през 2002г., съгласно която се очаква сключването на 349 приватизационни сделки, от които 238 са продажба на мажоритарни дялове, 21- продажби на миноритарни пакети, а 90 – продажба на обособени части. Планира се през 2002г. да бъде предложено за приватизация държавното участие в капитала на всички търговски дружества, с изключение на тези, включени в списъка на Министерски съвет като неподлежащи на приватизация през 2002г. Програмата предвижда през 2002г. да бъде извършена приватизацията на "БТК" ЕАД, "Булгартабак Холдинг" ЕАД, "Бояна филм" АД, "Параходство Български Морски Флот", както и на редица предприятия от сектора на енергетиката.

6. Новият Закон за счетоводството, обнародван в ДВ бр. 98/2001г., предвиди поетапното въвеждане на Международните счетоводни стандарти (МСС), на базата на които предприятията ще изготвят и представят годишните си финансови отчети. МСС стават задължителни за банките и застрахователните дружества през 2003г., а за останалите предприятия – през 2005г.

Published by Law Offices:

Lega InterConsult Penkov, Markov & Partners is a private law office established in 1990.

We provide consultations and comprehensive legal service to Bulgarian and foreign enterprises in all major spheres of law related to the economy. The team approach of 35 Partners, associated members and consultants multiplies the knowledge and experience to find the best solutions for our clients.

Lega InterConsult has offices in **Sofia, Bourgas, Rousse, Lovetch, Dobrich, Varna, Pleven, Stara Zagora and Targoviste** covering the whole country.

Lega InterConsult is Exclusive Member for Bulgaria of Lex Mundi (The World's Leading Association of Independent Law Firms); Associated Member of Eurojuris Germany.

Cooperation partners: Lansky & Partner - Vienna, **Austria**; Niebaum, Kohler, Punge, Söder - Dortmund, **Germany**, Christina Tzitzelkova – Paris, **France**.

Associated Member of

Eurojuris Deutschland e.V.
ein Verband deutscher Rechtsanwaltskanzleien
Mitglied der Eurojuris International EWIV, Brüssel

Exclusive Member for Bulgaria of

The World's Leading Association
of Independent Law Firms

•Lega•InterConsult News

Editorial Office:

Bl. 22, Entr. A, Iztok Dstr., 1113 Sofia, Bulgaria
Tel 02 737930, 02 736133, 02 732936, 02 734280
Fax 02 722452, 02 710162
e-mail: news@legainterconsult.com; www.legainterconsult.com

This info bulletin is produced for clients and professional contacts of Lega InterConsult - Penkov, Markov & Partners, as well as for all interested readers. The information and opinions which it contains are not intended to be a comprehensive study nor to provide legal advice and should not be treated as a substitute for specific professional advice concerning individual situations.

Адрес на редакцията:

ж.к. Изток, бл.22, вх. А, 1113 София, България
Тел 02 737930, 02 736133, 02 732936, 02 734280
Факс 02 722452, 02 710162
e-mail: news@legainterconsult.com; www.legainterconsult.com

Този информационен бюлетин е предназначен за клиентите и професионалните контакти на Лега ИнтерКонсулт - Пенков, Марков & Партньори, както и за всички заинтересовани читатели. Информацията и становищата, които се съдържат в него не представляват изчерпателни изследвания, нито правни съвети и не бива да се третира като заместител на конкретен професионален съвет относно конкретни ситуации.